

**Formanden:** Det ærede Medlem fjerner sig for langt fra Sagen.

**Borgbjerg:** Ja, jeg skal saa dermed forlade Ungdomserindringerne, hvor kunne de end kunde være...

**Formanden:** Det kan være meget rare Erindringer for de Herrer, men det har ikke meget med Forhandlingerne om Toldlovsforslaget at gøre.

**Borgbjerg:** Jeg vender da tilbage til mit Emne. Det ærede Medlem anmodede baade mig og Socialdemokratisk Forbunds Forretningsfører om Socialdemokratiets Støtte ved Valget i en sjællandsk Kreds med den Bemærkning, at saaledes som han stod i Nationaløkonomiens Teori, kunde han ikke tænke sig at søge Valg til Folketinget uden Socialdemokratiets Støtte; det vil det ærede Medlem ikke benægte. Altsaa, den Gang stod det ærede Medlem saa nær ved Socialdemokratiet, var saa stærkt paa Vej dertil, at han slet ikke kunde tænke sig at stille sig til Valg uden Støtte fra vor Side. Naar nu det ærede Medlem forleden Dag talte om, at Vorherre skulde bevare ham for Socialismen, saa kom jeg unægtelig til at tænke paa, at det var ikke gaaet fremad med ham. Det havde været glædeligere, om det var gaaet fremad, om han havde fortsat den lige Udviklingslinie, han var inde paa, og som sikkert vilde have ført ham til Socialismen. Jeg kom til at tænke paa, at det dog egentlig var trist, hvorledes det ikke er gaaet frem med ham, men er gaaet tilbage, nu, da han har søgt Valg for at slaa en Socialdemokrat med Højres Støtte. Han talte om Fagforeninger og anerkendte dem, det har han gjort i sin Bog om Karteller, og det gjorde han i Dag. Men han har søgt Optagelse i et Parti, der i en Menneskealder har bekæmpet Fagforeninger... (*Fraenkel:* Jeg har ikke søgt Optagelse i det socialdemokratiske Parti.) Nej, men i Højres Valggruppe, den Valggruppe, der tilhører et Parti, som i Pressen og i Agitationen hellig og søgn, tidlig og silde har bekæmpet Fagforeningerne og som først nødtvungen til allersidst, efter at de ere voksede frem til at blive en social Magt, først i dette Øjeblik endelig har anerkendt dem, fordi det ikke kunne andet.

Jeg skal nu gøre et Par korte Bemærkninger til forskellige Enkeltheder. Det ærede Medlem talte om, at det var ikke Teknikken ovre i England alene, der havde medført den industrielle Udvikling.

Hvis det ærede Medlem nøjere havde læst min Tale igennem, vilde han have set, at jeg netop nævnte de forskellige Betingelser, der maatte være, for at der kunde fremkaldes en industriel Udvikling, Opfindelser, Teknik, en vis Ophobning af Kapital, en vis Udvikling af Samfærdselsmidlerne, et Marked, jeg nævnte ogsaa Marked, saa det ærede Medlem behøvede ikke at have foretaget nogen Rettelse af min Opfattelse. Men han undlod at gaa ind paa, hvad jeg havde hævdet overfor ham, at det var ikke Toldsystemet, der fremkaldte den industrielle Udvikling. Det var med Hensyn hertil, at jeg har sagt, at det ærede Medlem i sin Tale forleden vendte alt op og ned ved at gøre Taget til Gulv og Gulvet til Tag. Nej, det er den økonomiske, den tekniske Udvikling, med hvad dertil hører, der skaber den industrielle Udvikling, og deraf fødes igen de forskellige Toldsystemer. Lad os ikke vende op og ned paa hele Samfundsudviklingen. Det ærede Medlem talte om Kurserne, jeg har sagt, at Papir- og Sukkeraktier ikke vare dalede stærkt. Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at i det sidste halve Aar var den ene af disse Industriens Kurser gaaet ned med 14 pCt., den anden med ca. 8—10 pCt. Ja, men hvad er det i Sammenligning med, hvad de nu tjene. Det viser netop, at de forberede sig med koldt Blod og klart Hoved paa at modtage en Toldreform. For øvrigt skal man ikke altid regne med Kurssvingninger. Jeg kender noget til, hvordan Kapitalismens Mænd spekulere snart i Baisse og snart i Hausse. Det vide vi jo meget godt, at de snart søge at sætte Papirerne ud under høje Kurser og snart søge at faa dem tilbage under lave Kurser, og derpaa lade dem stige paa ny og igen kaste dem ud. Saadan er megen Kapital bleven til, det er en af de smudsige Kilder til den nuværende Kapitalopsamling.

Det ærede Medlem talte om England. Jeg har allerede talt om Englands Fortid og Historie. Han sagde, at Englænderne lige som de gamle Romere havde vist sig meget uimodtagelige for Socialismen. Han vilde benægte, at der er et stærkt socialistisk Gennembrud ovre i England. Hvis han tør benægte det, stemmer det ikke godt med hans historisk-realistiske Skolegang. Jeg erkender, at det ærede Medlem har gaaet i en god nationaløkonomisk Skole, jeg erkender, at den Skole er et godt Overgangsled fra den gamle klassiske Nationaløkonomi til den socialistiske, men han er jo desværre standset i denne historisk-realistiske Skole. Hans Udvikling er